

УДК 343.13

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2023.2.55>

Тетяна Григорівна Фоміна,

*доктор юридичних наук, професор,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра кримінального процесу та організації досудового слідства
(завідувач);*

<https://orcid.org/0000-0002-9513-1673>,

e-mail: tatianafomina7777@gmail.com;

Оксана Василівна Пчеліна,

*доктор юридичних наук, професор,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра кримінального процесу та організації досудового слідства
(професор);*

<https://orcid.org/0000-0003-0224-1767>,

e-mail: pchelinaov@icloud.com

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ ПІД ЧАС
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ РЕЗОНАНСНИХ ЗЛОЧИНІВ
СЕКСУАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ, ВЧИНЕНИХ ЩОДО ДІТЕЙ**

Враховуючи проведений аналіз нормативно-правових актів, а також слідчо-судової практики, виокремлено особливості прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей, з приводу: а) створення слідчої групи або слідчо-оперативної групи; б) застосування заходів безпеки; в) здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні; г) застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Ключові слова: процесуальне рішення, досудове розслідування, злочини сексуального характеру, заходи безпеки, заходи забезпечення кримінального провадження.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

У структурі злочинності виокремлюють резонансні кримінальні правопорушення, які вирізняються особливою зухвалістю при обранні способів їх учинення, тяжкістю спричинених наслідків і підвищеною зацікавленістю суспільства. Одним із різновидів резонансних кримінальних правопорушень є злочини, які пов'язані з учиненням дій сексуального характеру. При цьому стрімким зростанням зацікавленості з боку громадськості, засобів масової інформації, правоохоронних, судових та контролюючих органів до фактів учинення таких

діянь і перебігу їх досудового розслідування вирізняються злочини, які вчиняються щодо такої вразливої верстви населення, як діти. У зв'язку із чим актуальним убачається питання про своєчасне виявлення фактів учинення злочинів сексуального характеру щодо дітей та оптимізацію діяльності з їх досудового розслідування шляхом визначення техніко-криміналістичних, тактичних і процесуальних особливостей проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій, а також прийняття нагальних і необхідних процесуальних рішень.

Стан дослідження проблеми

Дослідженню проблематики прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні присвятили свої праці І. Басиста [1], В. Берназ та С. Смоков [2], Н. Глинська [3], В. Чорнобук [4] та ін. Питання, пов'язані з дослідженням розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості, з діями сексуального характеру, зокрема щодо дітей, порушували у своїх роботах А. Дмитрієва [5], М. Єфімов [6], В. Малярова [7], К. Назаренко [8], Г. Нікітіна-Дудікова [9], В. Нуджейдат [10], Д. Паляничко [11], Г. Попов [12] та ін. Однак встановлення особливостей прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей, не було досліджено на науковому рівні. Отже, існує потреба в окремому висвітленні заявленої проблематики в контексті сучасних реалій та практичної реалізації законодавства.

Мета і завдання дослідження

Метою цієї статті є окреслення теоретико-прикладних питань щодо прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей. Ця мета зумовлює постановку таких *завдань*: по-перше, виокремити особливості прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних кримінальних правопорушень сексуального характеру, вчинених щодо дітей; по-друге, з урахуванням аналізу слідчо-судової практики розслідування виокремленого різновиду кримінальних правопорушень сексуального характеру розкрити підстави та порядок прийняття рішень щодо: а) створення слідчої групи або слідчо-оперативної групи; б) застосування заходів безпеки; в) здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні; г) застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Наукова новизна дослідження

Виокремлено та висвітлено особливості прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів

сексуального характеру, вчинених щодо дітей, з приводу: створення слідчої групи або слідчо-оперативної групи; застосування заходів безпеки; здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні; застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Виклад основного матеріалу

Вимоги щодо сутності та змісту процесуальних рішень сформульовані у ст. 110 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)¹. Всі рішення органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді, суду є процесуальними рішеннями. Судове рішення під час досудового розслідування приймається у формі ухвали, рішення слідчого, дізнавача, прокурора – у формі постанови.

Враховуючи проведений аналіз нормативно-правових актів, а також слідчо-судової практики, слід виокремити певні особливості прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей.

1. Прийняття рішення щодо створення слідчої групи або слідчо-оперативної групи

Під час досудового розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, вчинених щодо дітей, зазвичай необхідно провести великий обсяг слідчих (розшукових) дій, призначити низку експертних досліджень тощо. Це зумовлює необхідність створення слідчої групи в таких кримінальних провадженнях. Відповідно до ст. 39 КПК України визначати слідчих, які здійснюватимуть досудове розслідування, а у випадках здійснення досудового розслідування слідчою групою визначати старшого слідчої групи, який керуватиме діями інших слідчих, уповноважений керівник органу досудового розслідування. Кримінальний процесуальний кодекс України не встановлює процесуальний порядок створення слідчої групи. У цьому разі з урахуванням положень, передбачених п. 1 ч. 2 ст. 39, ч. 3 ст. 110 КПК України, доцільним є прийняття керівником органу досудового розслідування рішення про створення слідчої групи у формі постанови.

Слід звернути увагу, що згідно з вимогами ч. 4 ст. 39 КПК України керівник органу досудового розслідування під час дії воєнного стану має право своєю вмотивованою постановою, погодженою з керівниками відповідних органів досудового розслідування, утворити

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 05.05.2023).

міжвідомчі слідчі групи та визначати у їх складі старшого слідчого, який керуватиме діями інших слідчих.

Для усебічного, повного і неупередженого досудового розслідування кримінальних правопорушень, які набули суспільного резонансу, зокрема злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, вчинених щодо дітей, утворюються слідчо-оперативні групи (далі – СОГ). Утворення СОГ здійснюється наказом Голови Національної поліції України, першого заступника Голови Національної поліції України, заступника Голови Національної поліції України – начальника Головного слідчого управління, керівника територіального органу поліції, керівника територіального (відокремленого) підрозділу поліції або осіб, які виконують їх обов'язки. Утворення СОГ наказом керівника територіального органу поліції, керівника територіального (відокремленого) підрозділу поліції погоджується з керівником органу досудового розслідування (пункти 1, 2 розділу IV Інструкції, затверджені наказом МВС України від 7 липня 2015 р. № 575¹).

2. Прийняття рішення щодо застосування заходів безпеки

На практиці трапляються ситуації, коли потерпілі та свідки відмовляються давати показання або змінюють свої попередні показання з огляду на загрозу застосування до них, членів їхніх сімей насильства, залякування чи інших форм протиправного впливу. Така ситуація є цілком імовірною під час розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості. У зв'язку із цим потерпілі, свідки або інші особи в цих кримінальних провадженнях можуть скористатися гарантованим їм правом на забезпечення безпеки.

Право потерпілого на забезпечення безпеки гарантовано п. 5 ч. 1 ст. 56 КПК України, а свідка – п. 8 ч. 1 ст. 66 КПК України. Перелік осіб, які мають право на забезпечення безпеки у кримінальному провадженні, визначено у ст. 2 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»².

До органів, які забезпечують безпеку осіб у кримінальному провадженні, належать державні органи, які: а) приймають рішення про

¹ Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : затв. наказом МВС України від 07.07.2015 № 575 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17> (дата звернення: 05.05.2023).

² Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23.12.1993 № 3782-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12> (дата звернення: 05.05.2023).

застосування заходів безпеки; б) здійснюють заходи безпеки. Прийняти відповідне рішення має право слідчий, дізнавач, прокурор, суд, слідчий суддя або підрозділ, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, у випадках, передбачених ч. 2 ст. 3 вищевказаного Закону.

У статті 7 вказаного Закону визначено перелік заходів забезпечення безпеки. Можна виокремити й інші заходи, які за конкретних обставин кримінального провадження найкращим чином відповідають інтересам забезпечення безпеки осіб під час досудового розслідування, а саме: відсторонення від посади службової особи, яка внаслідок службового становища може чинити тиск на особу, взяту під захист (ст. 154 КПК України); запобіжні заходи у вигляді домашнього арешту або тримання під вартою (п. 3 ч. 1 ст. 177, статті 181, 183 КПК України); покладення слідчим суддею певних обов'язків на особу при обранні їй запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою (утримуватися від спілкування з конкретною особою, не відвідувати певні місця та ін.) (ч. 5 ст. 194 КПК України); впізнання поза візуальним і аудіоспостереженням особи, яку пред'являють для впізнання (ч. 4 ст. 228 КПК України); допит/впізнання у режимі відеоконференції в процесі досудового розслідування (п. 2 ч. 1 ст. 232 КПК України).

У разі наявності підстав для застосування заходів безпеки потерпілий, свідок або інша особа може подати заяву. Під час досудового розслідування злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей, вважаємо, що таку заяву може подати законний представник потерпілого. Одержавши заяву або повідомлення про загрозу безпеці особи, слідчий, дізнавач, прокурор, слідчий суддя зобов'язані перевірити цю заяву (повідомлення) і в строк не більше трьох діб, а у невідкладних випадках негайно прийняти рішення (у формі постанови або ухвали) про застосування або про відмову в застосуванні заходів безпеки. Відповідне рішення передається для виконання органу, на який покладено здійснення заходів безпеки.

Слід брати до уваги, що для вжиття заходів безпеки повинні бути підстави і приводи, визначені ст. 20 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві». Крім погроз і конкретних посягань на життя та здоров'я особи, про наявність реальної загрози можуть свідчити характер злочину, щодо якого здійснюється кримінальне провадження, характеристика особи, яка становить потенційну загрозу, та її зв'язки, важливість показань особи, якій загрожує небезпека.

3. Прийняття рішення про здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні

Відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 27 КПК України в разі розгляду справи про кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої

недоторканості особи, зокрема вчиненого щодо дитини (дітей), слідчий суддя може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні його окремої частини. Така ситуація під час досудового розслідування, зокрема, можлива в разі:

а) обрання запобіжного заходу особі, яка підозрюється у вчиненні злочинів, передбачених статтями 152, 153 Кримінального кодексу України (далі – КК України). Наприклад, 1 червня 2021 р. слідчий суддя Комсомольського міського суду Полтавської області прийняв рішення проводити розгляд клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в закритому судовому засіданні, оскільки особа підозрювалась у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 152, ч. 1 ст. 304, ч. 3 ст. 136 КК України (ухвала Комсомольського міського суду Полтавської області від 1 червня 2021 р. у справі № 534/908/21¹);

б) під час допиту особи в процесі досудового розслідування в судовому засіданні. Наприклад, 25 березня 2021 р. слідчий суддя Жовківського районного суду Львівської області ухвалив рішення про допит малолітнього потерпілого під час досудового розслідування в закритому судовому засіданні у зв'язку з тим, що згідно з обставинами справи особі повідомлено про підозру щодо вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 156 КК України, які є тяжкими злочинами та злочинами проти статевої недоторканості особи (ухвала Жовківського районного суду Львівської області від 25 березня 2021 р. у справі № 444/675/21²).

4. Прийняття рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Під час досудового розслідуванні злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, вчинених щодо дітей, особливу увагу слід приділити рішенням щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Перелік таких заходів визначено у ст. 131 КПК України, а загальні вимоги до їх проведення – у ст. 132 КПК України. Науково-практичні поради щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження сформульовано у відповідному

¹ Ухвала Комсомольського міського суду Полтавської області від 01.06.2021 : справа № 534/908/21, провадження № 1-кц/534/255/21 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97519772> (дата звернення: 05.05.2023).

² Ухвала Жовківського районного суду Львівської області від 25.03.2021 : справа № 444/675/21, провадження № 1-кц/444/280/2021 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95826542> (дата звернення: 05.05.2023).

коментарі [13]. Звернемо увагу на деякі особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження при розслідуванні досліджуваної категорії кримінальних правопорушень.

Насамперед звернемося до такого заходу забезпечення кримінального провадження, як *відсторонення від посади*. Порядок його здійснення регламентовано статтями 154–158 КПК України. Під час досудового розслідування досліджуваної категорії кримінальних правопорушень слід брати до уваги, що до осіб, визнаних винними у вчиненні певних видів кримінальних правопорушень, судом може бути застосовано такий вид покарання, як позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Зокрема, цей вид покарання призначається за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частинами 1–3 ст. 156-1 КК України «Домагання дитини для сексуальних цілей», а також частинами 1–4 ст. 301-2 КК України «Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи». У судовій практиці існують приклади призначення покарання: а) у вигляді позбавлення права обіймати посади, пов'язані з роботою з особами віком до 18 років, та займатися навчальною та/або виховною діяльністю осіб віком до 18 років (вирок Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області від 7 листопада 2022 р. у справі № 274/31/19¹); б) у вигляді позбавлення права обіймати посади в закладах позашкільної, дошкільної та шкільної освіти (вирок Народицького районного суду Житомирської області від 10 листопада 2022 р. у справі № 284/453/22²).

Слід брати до уваги, що метою відсторонення від посади як заходом забезпечення кримінального провадження є, зокрема, припинення або запобігання протиправній поведінці підозрюваного чи обвинуваченого, який, «перебуваючи на посаді, ... може незаконними засобами впливати на потерпілих, свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином» (п. 6 ч. 2 ст. 155 КПК України). Отже, цілком обґрунтованим буде прийняття рішення про відсторонення від посади особи, підозрюваної у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частинами 1–3 ст. 156-1 КК України, а

¹ Вирок Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області від 07.11.2022 : справа № 274/31/19, провадження № 1-кп/0274/165/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107165552> (дата звернення: 05.05.2023).

² Вирок Народицького районного суду Житомирської області від 10.11.2022 : справа № 284/453/22 провадження № 1-кп/284/46/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107243051> (дата звернення: 05.05.2023).

також частинами 1–4 ст. 301-2 КК України, у тих випадках, коли діяльність підозрюваного пов'язана з вихованням малолітніх і неповнолітніх дітей або у випадках, коли він обіймає будь-які посади у будь-яких закладах освіти й виховання.

Водночас у судовій практиці існують приклади, коли відсторонення від посади не застосовується з тієї причини, що особу під час досудового розслідування звільнено з роботи. Згідно з вироком Шевченківського районного суду м. Чернівці від 10 січня 2023 р. обвинувачений за попередньою змовою з групою осіб вчинив кримінальні правопорушення, передбачені ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 27, ч. 4 ст. 152, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 27, ч. 1 ст. 155, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 27, ч. 2 ст. 155 КК України. На період вчинюваних діянь обвинувачений працював викладачем Чернівецького фахового музичного училища та під час досудового розслідування кримінального провадження був звільнений із займаної посади. У матеріалах кримінального провадження наявний акт роботи комісії з проведення службового розслідування, відповідно до якого за підсумками проведеного внутрішнього службового розслідування комісія дійшла висновку, що обвинувачений у робочий та неробочий час дозволяв собі розмови зі студентами на теми сексуального характеру¹.

Запобіжні заходи. За загальним правилом, під час досудового розслідування запобіжні заходи застосовуються слідчим суддею за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором, або за клопотанням прокурора. Процесуальному порядку застосування запобіжних заходів присвячено положення глави 18 розділу II КПК України.

Слід звернути увагу, що, доводячи необхідність застосування запобіжних заходів, слідчий при ініціюванні цього питання обов'язково повинен обґрунтувати ризики можливої неправомірної поведінки особи, передбачені ст. 177 КПК України. Цілком можливо, що у кримінальному провадженні наявні одразу декілька ризиків. У такому разі слідчий у клопотанні про застосування запобіжного заходу повинен зазначити їх та обґрунтувати відповідними доказами, що містяться у кримінальному провадженні. Завдання слідчого полягає саме в належному обґрунтуванні цих ризиків. Труднощі практичного характеру можуть полягати в тому, що доказування ризиків, за яких запобіжні заходи варто застосовувати, мають прогностичний характер. Водночас слідчий повинен спиратися на конкретні фактичні дані, що містяться у кримінальному провадженні. За відсутності

¹ Вирок Шевченківського районного суду м. Чернівці від 10.01.2023 : справа № 727/9295/21, провадження № 1-кп/727/107/23 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108323170> (дата звернення: 05.05.2023).

ризиків неправомірної поведінки підозрюваного, навіть за наявності обґрунтованої підозри, достатніх підстав для застосування запобіжного заходу немає [14, с. 135].

Судова практика щодо застосування запобіжних заходів під час розслідування досліджуваної категорії злочинів свідчить про те, що в більшості випадків ці заходи обираються з урахуванням окреслених ризиків; тяжкості покарання, що загрожує підозрюваному, у разі визнання його винним у кримінальному правопорушенні, у вчиненні якого він підозрюється; даних про особу підозрюваного¹. У досліджуваній категорії правопорушень слідчі судді, суд поза тим враховують резонанс учиненого кримінального правопорушення, як, наприклад, у судовому рішенні, розглянутому далі. Ухвалою слідчого судді Овідіопольського районного суду Одеської у справі № 509/2168/23 за обвинуваченням особи за ознаками злочинів, передбачених ч. 4 ст. 152, ч. 3 ст. 156-1 КК України, обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без визначення розміру застави. Суд вважає, «що обвинувачений може переховуватись від суду, усвідомлюючи моральний аспект інкримінованих йому особливо тяжкого та тяжкого злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи, та тяжкість покарання, що загрожує обвинуваченому у разі визнання його винним, може незаконно впливати (вчинити фізичний або психічний тиск) на малолітню потерпілу, 2010 р. н., з якою він знайомий та обізнаний про її місце проживання, що дасть йому змогу вчинити незаконний вплив як на потерпілу, її матір, так і на свідків у даному кримінальному провадженні, може перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином, а саме шляхом невиконання або неналежного виконання обов'язків покладених на нього, як на обвинуваченого у кримінальному провадженні в разі обрання йому більш м'якого виду запобіжного заходу, або вчинити інші кримінальні правопорушення, будучи за своїм фахом та посадою військовослужбовцем ЗСУ, маючи вільний доступ до вогнепальної зброї, боєприпасів, а також, достатні знання та навички для їх використання та застосування за призначенням, що може створити передумови для вчинення іншого злочину, враховуючи наявну військову агресію з боку російської федерації проти України, що суттєво обмежує можливості виконання органами влади та правопорядку своїй повноважень на певних територіях та якісно погіршується криміногенна обстановка у військовий час. Судом враховується неабиякий

¹ Ухвала Овруцького районного суду Житомирської області від 31.05.2022 : справа № 286/880/22, провадження № 1-кс/286/186/22 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104530996> (дата звернення: 05.05.2023).

розголос, який набули вказані протиправні злочинні дії обвинуваченого в українських ЗМІ, соціальних мережах та месенджерах, відсутність у нього міцних соціальних зв'язків» (ухвала Овідіопольський районного суду Одеської від 27 квітня 2023 р. у справі № 509/2168/23¹).

Висновки

Проведений аналіз нормативно-правових актів, а також слідчої судової практики дозволив виокремити певні особливості прийняття процесуальних рішень під час досудового розслідування резонансних злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей, а саме з приводу: а) створення слідчої групи або слідчо-оперативної групи; б) застосування заходів безпеки; в) здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні; г) застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Звернено увагу, що для всебічного, повного й неупередженого досудового розслідування резонансних кримінальних правопорушень, зокрема злочинів сексуального характеру, вчинених щодо дітей, на нормативному рівні передбачена необхідність створення слідчо-оперативної групи. Крім того, законом встановлена можливість прийняття рішення слідчим суддею, судом про здійснення кримінального провадження в закритому судовому засіданні його окремої частини в разі розгляду справи про кримінальне правопорушення проти статеві свободи та статеві недоторканості особи (п. 2 ч. 2 ст. 27 КПК України). Судова практика засвідчила приклади прийняття такого рішення у разі обрання запобіжного заходу особі, яка підозрюється у вчиненні злочинів сексуального характеру, зокрема щодо дітей, та під час допиту особи в процесі досудового розслідування в судовому засіданні.

Проаналізовано порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час досудового розслідування досліджуваної категорії кримінальних правопорушень, зокрема відсторонення від посади, та запобіжних заходів. Встановлено, що в більшості випадків запобіжні заходи обираються з урахуванням ризиків, передбачених ст. 177 КПК України; тяжкості покарання, що загрожує підозрюваному в разі визнання його винним у кримінальному правопорушенні, у вчиненні якого він підозрюється; даних про особу підозрюваного, а також резонансу вчиненого кримінального правопорушення.

¹ Ухвала Овідіопольський районного суду Одеської області від 27.04.2023 : справа № 509/2168/23, провадження № 1-кп/509/694/23 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110546848> (дата звернення: 05.05.2023).

Список бібліографічних посилань: **1.** Басиста І. В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2011. 500 с. **2.** Берназ В. Д., Смоков С. М. Рішення слідчого (криміналістичний, процесуальний та психологічний аспекти) : монографія. Одеса, 2005. 150 с. **3.** Глинська Н. В. Концептуальні засади визначення та забезпечення стандартів доброякісності кримінальних процесуальних рішень : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2015. 469 с. **4.** Чорнобук В. І. Законність та обґрунтованість процесуальних рішень судді в порядку судового контролю у досудових стадіях кримінального процесу : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2007. 211 с. **5.** Дмитрієва А. В. Методика розслідування зґвалтувань, вчинених неповнолітніми : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2017. 24 с. **6.** Єфімов М. М. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти моральності: наукові та праксеологічні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 392 с. **7.** Малярова В. О. Розслідування злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків: теорія та практика : монографія / за ред. С. М. Гусарова. Харків : Діса плюс, 2013. 422 с. **8.** Назаренко К. Ю. Методика розслідування злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом : монографія. Дніпро : Гельветика, 2018. 172 с. **9.** Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Теоретичні та практичні основи криміналістичної методики розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності дітей : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2022. 713 с. **10.** Нуджейдат В. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування зґвалтувань : дис. ... д-ра філософії : 081. Харків, 2021. 228 с. **11.** Палянничко Д. Г. Методика розслідування злочинів, пов'язаних із дитячою порнографією : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2013. 20 с. **12.** Попов Г. Особливості досудового розслідування злочинів проти статевої недоторканості дітей, що вчинені в умовах збройного конфлікту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2023. Вип. 75, Ч. 2. С. 125–129. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.75.2.20>. **13.** Науково-практичний коментар до Розділу II Кримінального процесуального кодексу України «Заходи забезпечення кримінального провадження» / Ю. П. Аленін, М. В. Багрій, Р. І. Благута та ін. ; за ред. І. В. Глов'юк. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 440 с. **14.** Фоміна Т. Г. Застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні: проблеми теорії та практики : монографія / наук. ред. О. О. Юхно. Харків : Панов, 2020. 576 с.

Надійшла до редколегії 09.05.2023

Прийнята до опублікування 07.06.2023

Fomina T. H., Pchelina O. V. Peculiarities of procedural decision-making during pre-trial investigation of high-profile offences a sexual nature committed against children

Based on the analysis of regulatory legal acts and investigative and judicial practice, certain peculiarities of procedural decision-making during pre-trial investigation of high-profile criminal offences of a sexual nature committed against children have been highlighted, namely, with regard to: the formation of an investigative team or an investigative and operational team; the application of security measures; the conduct of criminal proceedings in a closed court session; and the application of measures to ensure criminal proceedings.

It has been noted that for a comprehensive, complete and impartial pre-trial investigation of high-profile criminal offences, including sexual offences committed against children, the need to establish an investigative team is provided for at the regulatory level. In addition, the law provides for the possibility for an investigating judge or court to decide to conduct criminal proceedings in a closed court session during the entire trial or a separate part of it in the case of a criminal offence against sexual freedom and sexual inviolability of a person (Article 27(2)(2) of the CPC of Ukraine). Court practice has shown examples of such a decision being made in the case of choosing a preventive measure for a person suspected of committing sexual offences, in particular those committed against children, and during the interrogation of a person during a pre-trial investigation in a court hearing.

A procedure for application of measures to ensure criminal proceedings during the pre-trial investigation of the category of criminal offences under study, in particular, suspension from the duty, and preventive measures has been analysed. It has been established that, for the most part, preventive measures are chosen taking into account the risks envisaged by Article 177 of the CPC of Ukraine, the severity of the punishment which the suspect faces if found guilty of the criminal offence of which he or she is suspected, the data on the suspect's identity, and the resonance of the criminal offence committed.

Key words: procedural decision, pre-trial investigation, sexual offences, security measures, measures to ensure criminal proceedings.

